

**Oponentský posudek k práci Mgr. Ing. Vojtěcha Kmenta, předložené a obhájené jako disertační práce, předkládané nyní k uznání jako práce rigorózní,
s názvem
Elektronické právní jednání, Srovnávací analýza s důrazem na použití elektronického podpisu podle práva EU, České republiky a Německa**

Obecně

Podle pravidel stanovených pro sepsání rigorózní práce má taková práce prokázat autorovu schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky. Co se týče rozsahu, má mít rigorózní práce alespoň 100 normostran, tj. 180.000 znaků.

Je nepochybné, že tyto parametry předložená práce splňuje. Podle údajů autora je 5,5krát delší, než je vyžadováno, a má i všechny další formální náležitosti včetně abstraktů, klíčových slov atd.

Jako oponent si v této souvislosti kladu otázku, zda lze nedoporučit uznání práce předložené a úspěšně již obhájené jako práce disertační též jako práce rigorózní, jsou-li kvalitativní i kvantitativní podmínky stanovené pro disertační práce vyšší. („Disertační práce prokazuje schopnost a připravenost k samostatné činnosti v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo k samostatné teoretické a tvůrčí umělecké činnosti.“ - § 47 odst. 4 zákona o vysokých školách.) Lze-li v této souvislosti použít argument *a maiori ad minus*, měl by můj posudek na tomto místě skončit. Přesto považuji za nutné se k práci vyjádřit i po obsahové stránce.

K obsahu práce

Autor nazval práci „srovnávací analýzou“. Myslím, že práce není srovnávací (komparativní) v pravém slova smyslu. Spíše jde o popis téhož v různých jurisdikcích (lze-li Evropskou unii za svébytnou jurisdikci považovat).

Práce se dle názvu věnuje elektronickému právnímu jednání. Z textu práce zřejmé, že důraz je kladen na přívlastek „elektronický“, nikoliv na předmět „právní jednání“. Elektronická podoba právního jednání je vyjádřením formy, nikoliv obsahu. Z tohoto hlediska se mi zdá zbytečné popisovat formou ne nepodobnou výpiskům z přednášek právního jednání, členit je do různých skupin atd. (viz str. 20, 21 ad.).

Podobně není příliš zřejmá souvislost mezi koncepcí právního jednání v německé doktríně a praxi (str. 29 a násl.) s obsahem práce. Chápu, že pokud autor provádí srovnání několika právních prostředí, je nepřímou nucen k podání popisu konstrukcí v těchto právních prostředích existujících, avšak mělo by se tak dít ve vztahu k tématu práce.

Z tohoto důvodu začíná být práce „zajímavá“ až od 4. kapitoly, která se již věnuje „podpisu“ a dále i „elektronickému podpisu“ jako takovému.

K těmto pasážím již nemám mnoho co říci. Věnují se problematice občanskoprávní, správně právní, do značné míry také technické. V těchto oblastech autor vykazuje dle mého spíše laického úsudku dobrou znalost dané problematiky, resp. nejsem schopen jej přistihnout při nějakém zásadním věcném omylu, pokud se vztahuje k samotné analýze forem právního jednání.

Rezervovanější bych byl k těm pasážím, v nichž se autor pokouší o jakási propojení či mosty mezi jednotlivými tématy, protože tyto části práce nepůsobí příliš přesvědčivě. Příkladem je zdůvodnění „volby“ německého právního prostředí – str. 11 (parafrázuji: Velký a technologicky vyspělý stát se stabilním občanským zákoníkem, kam míří podstatná část českého exportu ... Snad by bylo lépe, kdyby autor prostě uvedl, že tamní právní úprava je mu přístupná či známá jako taková a též dostupná po jazykové stránce.) Vysvětlení potřeby podpisu formalizovaného právního jednání na str. 435 („V praxi 19. a 20. století, se vzrůstem obecné gramotnosti, se ujala zvyklost důležitější právní jednání provádět v písemné formě, stvrzené vlastnoručním podpisem.“) jistě též neunikne pozornosti kritického čtenáře. Právník by asi v první řadě poznamenal, že náležitost podpisu plyne z určité právní normy (např. § 886 OZO), nikoliv z toho, že se rozšířila gramotnost či na ni navazující zvyklost.

Povaze odborné práce ne zcela odpovídá způsob vyjadřování autora. Není příliš obvyklé, aby se autor pochválil (viz str. 435: „Použití metody srovnání právních rádu Německa a ČR v předmětu této práce je rozhodně přínosné již v oblasti teorie právního jednání.“), i když jinak uznávám Cimrmanovské pravidlo „pokud tě nikdo nepochválí, pochval se sám“. I z hlediska prostého jazykového vyjadřování by text mohl být méně „šroubovaný“, oprostěný od v daném kontextu bezvýznamných slov (např. str. 433: „V jejím rámci je

spíše možné plnit i náročnější požadavky na bezpečnost.“ Již samotné užití výrazu „možné“ by bylo dostatečné, příslovce „spíše“ žádnou informaci nepřidává). V některých případech jsou použité formulace skutečně úsměvné: „Autor připouští, že zde uvedené důvody představují určité protidůvody,...“ (str. 434). Případně na straně 435: „... ale i pro ten případ, že by někdo **sebou provedené** právní jednání hodlal zpětně popřít.“ Snad nejde o nový způsob zastupování sebe sama

Závěr

Jak již bylo řečeno, práci nelze nedoporučit k uznání jako práce rigorózní. Soudím však že v některých ohledech mohl být autor pečlivější ve způsobu zpracování tématu. Protože se však jedná o nedostatky spíše formální než obsahové, **práci jako rigorózní uznat lze.**

V Praze dne 12. února 2019

JUDr. Jan Tryzna, Ph.D.